
FOLKETINGET

Europaudvalget
EU-konsulenten

Dato: 3. september 2008

Subsidiaritetscheck af Kommissionens forslag om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering

COSAC har anmodet Europaudvalgene i EU-landenes nationale parlamenter om at foretage en vurdering af, om Kommissionens direktivforslag om "gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering"¹, overholder subsidiaritetsprincippet.

Parlamenternes prøvelse skal gennemføres inden for en tidsfrist svarende til den, som er forudset i Lissabontraktaten, nemlig 8 uger fra forslagens offentliggørelse på alle EU's officielle sprog².

Forslagets baggrund og indhold

Forslaget bygger på en strategi, der er udviklet siden Amsterdamtraktaten, om at bekæmpe diskrimination i relation til EU's tværgående mål i forhold til blandt andet Lissabonstrategien. Forslaget er fremlagt som del af "den fornyede sociale dagsorden: muligheder, adgang og solidaritet i det 21. århundrede"³ samt Kommissionens meddelelse om "Ikke-forskelsbehandling og lige muligheder: et fornyet tilsagn"⁴.

Med forslaget ønsker Kommissionen at harmonisere reglerne for beskyttelse af personer mod forskelsbehandling uden for arbejdsmarkedet. Hidtil har EU's

¹ KOM(2008)426

² Det pågældende forslag blev offentliggjort på samtlige sprog den 9. juli 2008 og fristen på det pågældende forslag er den 4. september. Behandlingen af forslaget er forsinket på grund af sommerferie.

³ KOM(2007)640

⁴ KOM(2008)420

regler mod forskelsbehandling været rettet mod arbejdsmarkedet og inden for erhversuddannelserne.

Forslaget er således et supplement til EU's eksisterende rammelovgivning om ikke-forskelsbehandling⁵ og sigter mod at fremme ligebehandling uden for arbejdsmarkedet. På dette område har der hidtil kun været tale om forskelsbehandlingsbestemmelser i forhold til køn, race eller etnisk oprindelse.

Med forslaget forbydes al forskelsbehandling på baggrund af alder, handicap, seksuel orientering og religion eller tro inden for følgende områder:

- social beskyttelse, herunder social sikring og sundhedsydelser,
 - sociale goder,
 - uddannelse,
 - adgang til almindeligt tilgængelige varer og tjenesteydelser (for eksempel boliger)

Direktivet fastsætter en *definition på forskelsbehandling*, som både omfatter direkte og indirekte forskelsbehandling ligesom både chikane og manglende tilpasninger i rimeligt omfang betragtes som en form for forskelsbehandling.

Reglerne skal sikre, at organisationer og personer, der driver forretning ikke diskriminerer personer på baggrund af alder, handicap, seksuel orientering og religion eller tro. Desuden skal det med de nye regler gøres nemmere for ofre for forskelsbehandling at indbringe sager for myndighederne. Bl.a. opfordres medlemsstaterne til at oprette et "ligestillingsorgan" ("equality body"), der skal tage sig af forskellige problemstillinger vedrørende forskelsbehandling, herunder oplyse og yde hjælp i sager om forskelsbehandling.

Direktivet berører ikke nationale foranstaltninger, der er nødvendige af hensyn til den offentlige sikkerhed, den offentlige orden, forebyggelsen af kriminelle aktiviteter, beskyttelse af sundhed samt beskyttelsen af andres rettigheder og friheder.

Forslag bygger på høring

Direktivet er fremsat på baggrund af en offentlig online konsultation, hvor Kommissionen har konsulteret virksomheder, sociale partnere samt NGO'er. Derudover blev flere studier og rapporter samt resultaterne fra en

⁵ Direktiv 2000/43/EC, 200/78/EC, 2004/113/EC

Eurobarometerundersøgelse taget i betragtning under formuleringen af direktivet.

Eurobarometerundersøgelsen viser, at 77% af europæerne støtter lovgivning, som beskytter mod forskelsbehandling, når det gælder undervisning og 68% af europæerne støtter beskyttelse mod forskelsbehandling vedrørende adgang til almindeligt tilgængelige varer og tjenesteydelser. Resultaterne fra den danske del af Eurobarometerundersøgelsen er vedhæftet.

Subsidiaritet og proportionalitet

Hensigten med forslaget er at indføre mindsteregler for beskyttelsen af personer, som udsættes for forskelsbehandling baseret på religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Forslaget vedtages på grundlag af artikel 13 i TEF, hvilket betyder at medlemsstaterne kan indføre strengere bestemmelser end de i direktivet indeholdte.

Direktivet pålægger ikke medlemsstaterne at ændre i national lovgivning for spørgsmål, der vedrører tilrettelæggelse af uddannelsessystemet og undervisningens indhold, anerkendelse af civilstand eller familiemæssig status, adoption og reproduktive rettigheder og andre lignende spørgsmål. Forslaget berører dermed ikke nationale bestemmelser som f.eks. sundhedsydelser, tilrettelæggelser af uddannelsessystemet eller religiøse aktiviteter ud over, hvad der er nødvendigt for at nå de fastlagte mål.

Forslaget er ikke omfattet af Fællesskabets enekompetence, og skal derfor underkastes et subsidiaritetscheck. Det centrale spørgsmål i den forbindelse er, om den påtænkte handling bedst opnås på medlemsstats- eller EU niveau?

Ifølge EF-traktatens artikel 5 foreskriver subsidiaritetsprincippet, at EU kun skal handle, hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkeligt omfang kan opfyldes af medlemsstaterne, og derfor på grund af den påtænkte handlingens omfang eller virkninger bedre kan gennemføres på EU-plan.

I den forbindelse vurderer Kommissionen, at EU-regler er nødvendige, fordi medlemsstaterne ikke alene er i stand til at nå direktivets mål om at sikre, at der er et minimumsniveau for beskyttelse af personer mod forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering i alle medlemsstater.

En konsekvensanalyse viser, at der i dag er store forskelle på medlemsstaternes lovgivning på området. Et mindre antal medlemsstater har

allerede fuld beskyttelse, mens de fleste andre har en vis, men mindre omfattende beskyttelse.

Med venlig hilsen,

Pytrik Dieuwke Oosterhof